

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

AUTORKY

DR. IUR. ANGELIKY MAŠUROVEJ, MLE

NA TÉMU

OBCHODNÝ REGISTER

(PRÁVNO-TEORETICKÉ A APLIKAČNÉ PROBLÉMY SÚVISIACE S MATERIÁLNOU PUBLICITOU A OSOBNÝMI POSTUPMI A KONANIAMÍ VO VECIACH OBCHODNÉHO REGISTRA)

Pracovisko habilitantky: Katedra obchodného práva a hospodárskeho práva
Právnická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave

Študijný odbor: obchodné a finančné právo
(odbor habilitačného konania a inauguračného konania, pôvodný študijný odbor 3.4.10)

Oponent habilitačnej práce: prof. JUDr. Mojmír Mamojka ml., PhD.
Katedra obchodného práva a hospodárskeho práva
Právnická fakulta
Univerzita Komenského v Bratislave

Povinnosťou a zároveň výsadou vyspelého vedca je výber problematiky, ktorá je podnetná nielen v teoreticko-právnej rovine, ale má reálny spoločensko-právny význam a tým aj prirodzený potenciál na cizelovanie. Študijný odbor obchodné a finančné právo subsumuje množstvo oblastí, ktoré sú nositeľmi týchto charakteristík a darí sa rozvíjať ich v podnetných vedeckých polemikách, z ktorých by popri akademickej pôde mal profitovať najmä adresát. Jedným z takýchto fragmentov nepochybne je právna úprava obchodného registra ako bazálnej kreačnej a informačnej platformy najmä pre obchodné korporácie, preto erudované skúmanie „*právno-teoretických a aplikačných problémov*“ môže mať hmatateľný vedecký aj spoločenský prínos. V súlade s týmto predpokladom habilitantka Dr. iur. Angelika Mašurová, MLE akcentuje význam svojho výstupu nielen pre dnešnú právnu vedu a „registrovú prax“, ale aj *pro futuro*, keďže časťou jej úsilia je ponúknuť „*východiská, ktoré by mali inštitút obchodného registra ovplyvňovať v ďalšom období, predovšetkým odstraňovanie najproblematickejších oblastí slovenskej právnej úpravy, ale aj výzvy, ktoré súvisia s digitalizáciou a globalizáciou v európskom práve obchodných spoločností*“¹. Ako jeden z oponentov si dovoľím potvrdiť, že imanentom reglementácie skúmanej Dr. iur. Mašurovou je konštantná aktuálnosť, t. z. je spôsobilá byť plnohodnotnou a funkčnou témou habilitačnej práce.

Predložená habilitačná práca je segmentovaná na 12 kapitol (resp. skôr „častí“ rôzneho rozsahu) rešpektujúcich overenú vedeckú postupnosť od všeobecných otázok ku konkrétnym aplikačným a normatívnym riešeniam, pričom jednotlivé kapitoly sú ďalej členené na súvisiace doktrínálne a výkladové aspekty. Stručný historický exkurz sa môže

¹ Citované zo str. 1 predloženej habilitačnej práce (Abstrakt).

javiť ako nadbytočný, v očividnej snahe o primerane komplexné posúdenie dotknutej právnej úpravy je však zaradenie tejto pasáže pochopiteľné a akceptovateľné. S nasledujúcim textom očakávané pertraktujúcim *pramene obchodného registra, právnú úpravu de lege lata, vymenovanie registrových súdov vedúcich obchodný register a vymedzenie zapisovaných osôb a druhov zápisov*, sa však spája prvý z mojich *bona fide* podnetov: v každom obdobnom výstupe by mali jednotlivé kapitoly/podkapitoly tvoriť v rámci možností celistvé a rozsahovo plnohodnotné state, aj preto mohla/mala byť (napr.) jednostranová druhá kapitola súčasťou (napr.) tretej kapitoly, resp. spomínané *pramene* mohli byť opatrené o rozsiahlejšiu charakteristiku² (nevyklúčujem však, že určitú úlohu mohla zohrať šablóna vydavateľstva, keďže, ako uvádza autorka, habilitačnú prácu predstavujú časti, ktoré boli publikované ako súčasť spoluautorského snaženia z roku 2019³). Súvisiace odporúčania pre aktivity habilitantky *pro futuro* si dovoľím smerovať aj voči kapitole č. 7 *Údaje zapisované do obchodného registra* a č. 8 *Obsah zbierky listín*, ktoré mohli/mali popri uvedení zákonného textu formulovať širší výklad ako súčasť tvorivej činnosti autorky. V opačnom prípade, t. z. ak parciálne úseky zákona sú také konštatčné, že si nežiadajú širokospektrálnu vedeckú diskusiu ani „autorský doslov“, je vhodné senzitívne zvážiť ich zaradenie do obdobných výstupov. Vyššie uvedené neprezentujem ako výsostné negatívum, najmä keď, ako som už uviedol, s predsavzatím komplexného spracovania prevažne verejnoprávnej problematiky je ťažké vyhnúť sa občasnej deskripcii, navyše viaceré názory, ktoré priamo alebo nepriamo rozvíjajú doktrínu obchodného registra, možno paradoxne identifikovať v bohatom odkazovom aparáte, resp. (napr.) v stručnej polemike nad osobitným charakterom registrácie v judikatúre a v nemožnosti „prerušenia“ registrácie v prípade, keď sa zapisuje údaj majúci „svoj právny základ v uznesení valného zhromaždenia, ktoré bolo následne napadnuté návrhom na určenie neplatnosti“. Stotožňujem sa s názorom autorky v tom, že takýto postup by bol „v rozpore so zákonom o obchodnom registri, ktorý predstavuje *lex specialis* k procesnoprávnym kódexom, a predovšetkým v rozpore s celkovým charakterom registrácie ako takej, ako aj s jedným z hlavných účelov právnej úpravy zákona o obchodnom registri“⁴. Súvisiaci kreatívny autorský prvok je obsiahnutý na str. 64 – aj v tomto prípade súhlasím s autorkou, že paušálne presadzovanie čisto formálnej kontroly zo strany registrových súdov (okrem výnimiek upravených v § 7 ZOR) je problematické (okrem iného) z dôvodu, že „*právna povaha registrácie vylučuje, aby sa pri nej uplatňovali všeobecné právne inštitúty procesného práva. (...) Odmietnutie vykonania zápisu vyšším súdnym úradníkom by predstavovalo často jediný prostriedok, ktorým by bolo možné zabrániť tomu, aby v obchodnom registri nedošlo na základe návrhu na zápis k zápisom, ktoré sú v rozpore s korporáčnymi dokumentmi*“⁵. Prínosné revízie publikovaných názorov sa viažu k procesnej sekcii práce a to (napr.) vo vzťahu k odôvodnenej výčitke autorky, že doktrína „*terminologicky nerozlišuje medzi registráciou podľa zákona o obchodnom registri a konaním o zápise údajov podľa § 282 a nasl. CMP*“⁶, resp. vo vzťahu k časti 10.3 *Konanie o zosúladenie údajov*, kde Dr. iur. Mašurová odkazuje (okrem iných) na Tomašoviča a jeho vymedzenie rozsahu diskrečnej právomoci registrového súdu⁷. Za autorský najhodnotnejší

² Obdobný podnet smerujem aj voči niektorým podkapitolám, napr. obsah fragmentu 9.1.6 *Nemožnosť disponovania s návrhom na zápis* je tvorený iba jednoriadkovou konštatáciou na str. 61 predloženej práce („*Späťvzatie návrhu na zápis sa na základe explicitného ustanovenia § 5 ods. 4 ZOR nepripúšťa*“).

³ Mašurová, A., Patakyová, M.: *Obchodný register: právno-teoretické a aplikačné problémy*. Bratislava: Wolters Kluwer SR, 2019, 257 s. ISBN 978-80-571-0092-8

⁴ Citované zo str. 45 predloženej habilitačnej práce.

⁵ Citované zo str. 64 predloženej habilitačnej práce.

⁶ Citované zo str. 82 predloženej habilitačnej práce.

⁷ TOMAŠOVIČ, M. In: SMYČKOVÁ, R., ŠTEVČEK, M., TOMAŠOVIČ, M., KOTRECOVÁ, A. a kol. *Civilný mimosporový poriadok. Komentár*. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 891. Habilitantka poukazuje aj na opačný názor v kontexte právnej úpravy zhodového konania podľa Občianskeho súdneho poriadku

segment považujem výklad vybraných aspektov materiálnej publicity (t. j. podkapitola 11.2 *Materiálna publicita* a v nej štruktúrované časti), v ktorej sa prejavuje dlhoročná pedagogická a vedecká špecializácia autorky (aj keď relevantnú judikatúru mohla habilitantka redukovat' na vedecky ťažiskové argumenty, najmä keď širší popis/citovanie skutkových stavov je skôr znakom komentárovej spisby). Popri vyššie uvedených vyzdvihovaných prvkoch si však *in generalis* dovoľm duplikovat' už predznamenané, a to že autorka/autor musí prirodzene selektovat' jednotlivé úseky právnej úpravy na také, ktoré má v úmysle vedecky rozvíjať (t. j. najmä kapitola 10 až 12 práce) a naopak na tie, voči ktorým tento zámer nemá, resp. objektívne ho nie je možné zrealizovat' (časť prvej polovice oponovaného výstupu).

Formálna stránka práce spĺňa obvyklé kritériá, pričom beriem do úvahy, že istým nedostatkom sa ani pri mnohonásobných revíziách nevyhne žiadny autor (aj keď to zrejme *bol* úmysel autorky, resp. rešpektovanie šablóny vydavateľa, tak iná veľkosť písma v hlavnom texte na str. 44, 62, 64 atď., nie je vhodná, ďalej taktiež poukážem na občasnú absenciu kurzívy pri využívaní zákonného textu a pod.).

Podľa informácií z centrálného registra záverečných prác, rigorózných prác a habilitačných prác o overení originality habilitačnej práce je zhoda textu 26,43 %, čo je, zohľadňujúc úsilie autorky neopomenúť ťažiskovú spisbu, očakávaný a odôvodnený podiel.

Primárne ciele autorky boli, podľa môjho názoru, z podstatnej časti splnené, ale vzhľadom na to, že tieto sa (okrem iného) viažu na formulovanie a vyhodnotenie hypotéz, habilitantke na účely budúcich obdobných aktivít odporúčam ich explikáciu v samostatných častiach, t. z. *nie* v abstrakte (v ktorom autorka textovala hypotézy), resp. *nie* v závere práce (kde boli vyhodnotené). V tomto kontexte si však uvedomujem, že Dr. iur. Mašurová absolvovala vysokoškolské štúdium v akademickom prostredí, ktoré sa nielen v týchto aspektoch vyznačuje inými charakteristikami, než slovenské, české, či poľské, čo pravdepodobne ovplyvnilo aj členenie práce, keďže autonómne označenie každého, hoci aj marginálneho okruhu, je skôr príznačné pre poslucháčov pochádzajúcich z Rakúska a Nemecka.

V zmysle vyššie uvedeného **odporúčam** habilitačnú prácu Dr. iur. Angeliky Mašurovej, MLE na ústnu obhajobu. Ak počas obhajoby oponovaného výstupu a habilitačnej prednášky na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave preukáže potrebnú mieru odbornosti, pedagogickej a osobnej zrelosti a zároveň predloží vedecké výsledky v súlade so stanovenými kritériami, podporím ju v úsilí získať vedecko-pedagogický titul **docent** v dotknutom odbore s presvedčením, že Dr. iur. Mašurová bude prínosom pre ďalší rozvoj pedagogickej aj vedeckej činnosti nielen v slovenskom akademickom priestore.

Návrh otázok:

1. Posúďte mieru precíznosti aplikačnej interakcie medzi § 112 OBZ a položkou č. 8 na str. P7/3 (t. j. deň vzniku funkcie konateľa, ktorý nemôže nastať pred vznikom spoločnosti) návrhu na zápis spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra.
2. Má zmysel § 13 ods. 3 ZOR (t. j. predĺženie lehoty upravenej v § 8 ods. 1 ZOR v nadväznosti na str. 70 a 71 habilitačnej práce) vo vzťahu (napr.) k dodržiavaniu lehoty na vykonávanie zápisov na preťažených registrových súdoch (zvlášť Okresný súd Bratislava I)?

argumentujúc právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 10 Obdo 28/2017) – citované zo str. 91 predloženej habilitačnej práce.

3. Koncentrujte svoju víziu reglementácie obchodného registra *pro futuro* zohľadňujúc (okrem iného) nízku alebo žiadnu výpovednú hodnotu niektorých zverejňovaných údajov (napr. základné imanie, sídlo, štatutárny orgán vo väzbe na deklaratórnu povahu jeho výmazu po odvolaní z funkcie atď. – pozn.: túto otázku formulujem s plným vedomím vybraných podnetov habilitantky kumulovaných v kapitole č. 12 *Obchodný register de lege ferenda*).

Bratislava, 12. jún 2020

prof. JUDr. Mojmír Mamojka ml., PhD.